

Dokument z posiedzenia

**B9-0408/2023 }
B9-0410/2023 }
B9-0411/2023 }
B9-0417/2023 }
B9-0420/2023 } RC1**

4.10.2023

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B9-0408/2023 (S&D)
B9-0410/2023 (Verts/ALE)
B9-0411/2023 (PPE)
B9-417/2023 (Renew)
B9-20/2023 (ECR)

w sprawie podsumowania postępów Mołdawii na drodze do UE
(2023/2838(RSP))

**Siegfried Mureşan, Andrzej Halicki, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė,
David McAllister, Vangelis Meimarakis, Andrius Kubilius, Isabel
Wiseler-Lima, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş
Bogdan, Daniel Buda, Cristian-Silviu Buşoi, Gheorghe Falcă,
Mircea-Gheorghe Hava, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Andrey
Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Lukas Mandl, Marian-Jean
Marinescu, Dan-Ştefan Motreanu, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław
Sikorski, Eugen Tomac, Loránt Vincze, Iuliu Winkler**

RC\1287337PL.docx

PE754.302v01-00 }
PE754.304v01-00 }
PE754.305v01-00 }
PE754.311v01-00 }
PE754.314v01-00 } RC1

w imieniu grupy PPE

Pedro Marques, Tonino Picula, Thijs Reuten, Juozas Olekas, Victor Negrescu

w imieniu grupy S&D

Dragoş Tudorache, Abir Al-Sahlani, Petras Auštrevičius, Nicola Beer, Dita Charanzová, Katalin Cseh, Olivier Chastel, Dacian Cioloş, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Javier Nart, Dragoş Pîslaru, Frédérique Ries, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans

w imieniu grupy Renew

Viola von Cramon-Taubadel

w imieniu grupy Verts/ALE

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Ryszard Czarnecki, Assita Kanko, Joachim Stanisław Brudziński, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Eugen Jurzyca, Adam Bielan, Elżbieta Kruk, Anna Zalewska, Carlo Fidanza, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová

w imieniu grupy ECR

Fabio Massimo Castaldo

**Projekt rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie podsumowania postępów
Mołdawii na drodze do UE
(2023/2838(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje ostatnie rezolucje w sprawie Mołdawii,
 - uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony¹, który obejmuje pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu (AA/DCFTA),
 - uwzględniając wniosek Republiki Mołdawii o członkostwo w UE złożony 3 marca 2022 r. i przyznanie jej przez Radę Europejską 23 czerwca 2022 r. statusu kraju kandydującego na podstawie pozytywnej oceny Komisji i zgodnie z opiniami Parlamentu,
 - uwzględniając opinię Komisji z 17 czerwca 2022 r. w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022)0406) oraz wspólny dokument roboczy służb z 6 lutego 2023 r. dotyczący sprawozdania z realizacji układu o stowarzyszeniu z Republiką Mołdawii (SWD(2023)0041),
 - uwzględniając sprawozdanie analityczne Komisji z 1 lutego 2023 r. w sprawie dostosowania Mołdawii do dorobku prawnego UE (SWD(2023)0032),
 - uwzględniając wspólne oświadczenie wydane po siódmym posiedzeniu Rady Stowarzyszenia UE–Mołdawia 7 lutego 2023 r. oraz oświadczenie końcowe 13. posiedzenia Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia UE–Mołdawia z 23 marca 2023 r.,
 - uwzględniając art. 2 i 49 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 23 i 24 czerwca 2022 r., z 23 marca 2023 r. oraz z 29 i 30 czerwca 2023 r.,
 - uwzględniając zaktualizowany program stowarzyszeniowy UE–Mołdawia na lata 2021–2027 z 22 sierpnia 2022 r. oraz pakiet wsparcia dla Republiki Mołdawii przedstawiony przez Komisję 28 czerwca 2023 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 3 marca 2022 r. Republika Mołdawii złożyła wniosek o przystąpienie do UE i od 23 czerwca 2022 r. jest krajem kandydującym do UE;
- B. mając na uwadze, że od tego czasu stosunki między UE a Mołdawią zacieśniły się w oparciu o wzajemne zobowiązanie do wzmocnienia stowarzyszenia politycznego; mając

¹ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

na uwadze, że w konkluzjach Rady z 13 grudnia 2022 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia położono nacisk na dalsze pogłębianie współpracy sektorowej UE z Mołdawią i jej integrację z rynkiem wewnętrznym UE;

- C. mając na uwadze, że rząd Republiki Mołdawii wdraża ambitne reformy polityczne, sądownicze i instytucjonalne, a także – aby spełnić warunki otwarcia negocjacji akcesyjnych – wykazał determinację w realizacji dziewięciu etapów określonych w opinii Komisji i zdolność do ich wykonania; mając na uwadze, że przystąpienie do UE pozostaje procesem opartym na wynikach, który wymaga spełnienia kryteriów członkostwa w UE;
- D. mając na uwadze, że 22 czerwca 2023 r. Komisja ustnie przedstawiła Radzie aktualne informacje na temat postępów Mołdawii, a bardziej szczegółowy przegląd będzie elementem sprawozdań w sprawie pakietu rozszerzeniowego w 2023 r. dotyczących dziesięciu krajów objętych procesem rozszerzenia; mając na uwadze, że w ustnej aktualizacji przekazanej Radzie w czerwcu Komisja, zgodnie z wnioskiem państw członkowskich UE, oceniła, że zrealizowano trzy etapy (2, 8 i 9) oraz że poczyniono znaczne postępy w trzech innych (1, 4, 7);
- E. mając na uwadze, że Republika Mołdawii podejmuje ogromne wysiłki i czyni znaczne postępy, jeśli chodzi o wypełnianie wszystkich warunków określonych przez Komisję, a mianowicie usunęła niedociągnięcia stwierdzone przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE i Komisję Wenecką w reformie sądownictwa i reformach ordynacji wyborczej, zwiększyła zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne, wzmocniła ochronę praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do słabszych grup społecznych, zwiększyła równouprawnienie płci i nasiliła walkę z przemocą wobec kobiet; mając na uwadze, że przygotowywana przez Komisję ocena postępów poczynionych przez Republikę Mołdawii będzie wyraźnym sygnałem politycznym i wywrze znaczący wpływ na przyszłość tego kraju;
- F. mając na uwadze, że w czerwcu 2023 r. uzgodniono również plan działań priorytetowych UE–Mołdawia, który – wraz ze wspólnie uzgodnionymi priorytetami na lata 2023–2024 – będzie funkcjonował jako harmonogram pełnego wdrożenia DCFTA między UE a Mołdawią oraz dalszej integracji Mołdawii z jednolitym rynkiem UE; mając na uwadze, że 28 czerwca 2023 r. Komisja przedstawiła pakiet wsparcia dla Republiki Mołdawii, którego celem jest zaradzenie skutkom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie oraz zbliżenie Mołdawii z UE;
- G. mając na uwadze, że pomimo dramatycznych skutków wojny w Ukrainie Republika Mołdawii udało się znacznie umocnić demokrację i utrzymać proces reform; mając na uwadze, że poprawa systemu demokratycznego kraju znalazła odzwierciedlenie w pozytywnych zmianach różnych wskaźników międzynarodowych: 28 miejsce wśród 180 państw w światowym rankingu wolności prasy sporządzonym przez Reporterów bez Granic w 2023 r. (awans z 40 miejsca w 2022 r.), 91 miejsce wśród 180 państw według wskaźnika postrzegania korupcji Transparency International w 2022 r. (awans ze 105 miejsca w 2021 r.) oraz 68 miejsce wśród 140 państw według wskaźnika

praworządności z 2022 r. opracowanego przez World Justice Project (awans z 73 miejsca w 2021 r.);

- H. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska stosuje prowokację, dezinformację, nielegalne finansowanie partii politycznych, cyberataki i inne środki hybrydowe, aby podważyć stabilność, suwerenność, porządek konstytucyjny i demokratyczne instytucje Republiki Mołdawii; mając na uwadze, że dywersyjna działalność Rosji w Mołdawii ma osłabiać poparcie społeczne dla europejskiej drogi wybranej przez naród mołdawski i podsycać destabilizację; mając na uwadze, że Rosja wykorzystuje eksport gazu jako narzędzie wywierania presji na rząd mołdawski, w tym w odniesieniu do jego proeuropejskiej orientacji; mając na uwadze, że wykorzystywanie przez Rosję energii jako broni jeszcze bardziej obnażyło kruchość mołdawskiego sektora energetycznego, natomiast powiązania tego kraju z unijnymi rynkami i mechanizmami gazu i energii elektrycznej pomogły mu przetrwać kryzys; mając na uwadze, że wysokie ceny energii spowodowały wzrost inflacji do ponad 30 %, a produkcja gospodarcza Mołdawii spadła w 2022 r. realnie o 5,9 % w ujęciu rok do roku; mając na uwadze, że chociaż Republika Mołdawii zdywersyfikowała swoje dostawy gazu ziemnego, aby odejść od Rosji, jej dostawy energii elektrycznej pozostają w dużej mierze uzależnione od należącej do Rosji elektrowni Cuciurgan w Naddniestrzu; mając na uwadze, że pomimo tych wszystkich prób destabilizacji naród mołdawski i przywódcy mołdawscy pozostają zdeterminowani podążać wybraną przez siebie proeuropejską drogą;
- I. mając na uwadze, że rosyjskie pociski wymierzone w Ukrainę kilkakrotnie przelatowały nad terytorium Republiki Mołdawii, jawnie naruszając suwerenność tego kraju, a odłamki rosyjskich rakiet wielokrotnie spadały na terytorium Mołdawii, powodując szkody i zagrażając życiu ludności cywilnej; mając na uwadze, że mołdawska obserwacja przestrzeni powietrznej i obrona powietrzna pilnie potrzebują inwestycji i modernizacji, a mołdawski rząd zwrócił się do zachodnich partnerów o systemy obrony powietrznej;
- J. mając na uwadze, że 20 lipca 2023 r. UE przedłużyła o kolejny rok, do 24 lipca 2024 r., tymczasowe zawieszenie ceł i systemów cen wejścia nadal stosowanych do siedmiu mołdawskich produktów rolnych;
- K. mając na uwadze, że 24 kwietnia 2023 r. UE ustanowiła misję partnerską w Mołdawii w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, aby zwiększyć odporność sektora bezpieczeństwa w obszarach zarządzania kryzysowego, zagrożeń hybrydowych oraz przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje;
- L. mając na uwadze, że 18 września 2023 r. Mołdawia przystąpiła do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności jako państwo uczestniczące;
- 1. potwierdza swoje poparcie dla przyszłego członkostwa Republiki Mołdawii w UE i przyznaje, że jej miejsce jest w UE; uważa, że stanowiłoby to geostrategiczną inwestycję w zjednoczoną i silną Europę; oczekuje na ocenę Komisji – będącą elementem pakietu rozszerzeniowego w 2023 r. – dotyczącą wykonania przez Republikę Mołdawii etapów określonych w opinii Komisji;

2. ponawia swój apel do Komisji i Rady Europejskiej o rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych UE z Republiką Mołdawii do końca 2023 r.;
3. podkreśla, jak ważna jest kontynuacja procesu reform w tym kraju, nie tylko dla osiągnięcia politycznego celu, jakim jest członkostwo w UE, ale przede wszystkim dla rzeczywistej poprawy poziomu życia ludności, zwłaszcza grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, oraz dla stworzenia młodym pokoleniom atrakcyjnych perspektyw życia i pracy w kraju; z zadowoleniem przyjmuje szerokie poparcie społeczne w Republice Mołdawii dla jej integracji europejskiej, jak pokazały ostatnie badania opinii publicznej i co było widoczne 21 maja 2023 r. na wiecu poparcia dla integracji europejskiej Mołdawii, podczas którego ponad 80 tys. osób zebrało się na Placu Wielkiego Zgromadzenia Narodowego w Kiszyniowie, aby wyrazić poparcie dla europejskiej przyszłości Mołdawii;
4. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zwiększyły pomoc finansową i techniczną dla Republiki Mołdawii w celu ułatwienia szybkiej i skutecznej integracji tego kraju z UE; wzywa Komisję, aby szybko wypłaciła kolejną transzę bieżącej pomocy makrofinansowej dla Republiki Mołdawii oraz wskazała dodatkowe środki dla Mołdawii podczas przeglądu wieloletnich ram finansowych w 2023 r.; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej o zwiększeniu pomocy makrofinansowej dla Mołdawii; wzywa Komisję, aby zapewniła jasność i precyzyjność wszystkich jej przyszłych wymogów oraz aby unikała wyznaczania krajom kandydującym zmiennych celów; podkreśla, że współpraca Komisji z władzami na wczesnym etapie opracowywania strategii politycznych i reform i idąca z tym w parze pomoc techniczna udzielana przez Komisję umożliwią Republice Mołdawii utrzymanie tempa i jakości reform niezbędnych do przystąpienia do UE;
5. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący utworzenia specjalnego instrumentu dla Ukrainy, aby wesprzeć odbudowę, rekonstrukcję i modernizację tego kraju; zauważa, że planowany przydział do 50 mld EUR na ten instrument w latach 2024–2027, zarówno na dotacje, jak i pożyczki, zastąpi planowane wsparcie dla Ukrainy w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy”; postuluje przekierowanie wszelkiego dwustronnego wsparcia dla Ukrainy przewidzianego w ISWMR – „Globalny wymiar Europy” do Republiki Mołdawii jako kandydującego do UE kraju sąsiadującego z Ukrainą, który również bardzo ucierpiał z powodu skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;
6. wzywa Komisję do podjęcia działań zmierzających do objęcia Republiki Mołdawii zmienionym rozporządzeniem w sprawie IPA III², w tym przez dostateczne zwiększenie ogólnego budżetu IPA III i zapewnienie wsparcia, aby pomóc temu krajowi w odpowiednim przygotowaniu się do optymalnego wykorzystania funduszy przedakcesyjnych; z zadowoleniem przyjmuje trwające wdrażanie szerszego AA/DCFTA i wzywa władze Mołdawii, aby nadal dążyły do jego pełnego i

² Rozporządzenie (WE) nr 2021/1529 z 15 września 2021 r. ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA III) (Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1).

skutecznego wdrożenia, a także ogólnie kontynuowały reformy w zakresie demokracji, sprawowania rządów i praworządności, co będzie wyrazem ich ambicji, by przygotować się do członkostwa w UE i wypełnić zobowiązania państwa członkowskiego UE; wyraża zadowolenie, że w czerwcu 2023 r. przedstawiono plan działań priorytetowych UE–Mołdawia, który – wraz ze wspólnie uzgodnionymi priorytetami na lata 2023–2024 – będzie funkcjonował jako harmonogram pełnego wdrożenia DCFTA oraz dalszej integracji Mołdawii z jednolitym rynkiem UE;

7. ponownie apeluje o innowacyjną, uzupełniającą i elastyczną interakcję między wdrażaniem układu o stowarzyszeniu a procesem negocjacji akcesyjnych, aby umożliwić stopniową integrację Republiki Mołdawii z jednolitym rynkiem UE, w oparciu o plan działań priorytetowych i odpowiednie programy sektorowe, oraz zapewnić dostęp do odpowiednich funduszy UE, co umożliwi obywatelom Mołdawii czerpanie korzyści z przystąpienia w trakcie całego procesu, a nie tylko po jego zakończeniu;
8. z zadowoleniem przyjmuje podejmowane przez władze mołdawskie znaczne wysiłki, aby przyspieszyć realizację programu reform w celu poczynienia postępów na drodze do członkostwa w UE; pochwała postępy poczynione przez Republikę Mołdawii w zakresie reformy wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza w kontekście wdrażania zaleceń Komisji dotyczących wniosku Mołdawii o przystąpienie; zachęca rząd do współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami nad trwałą i kompleksową reformą wymiaru sprawiedliwości i reformą antykorupcyjną, zgodnie z zaleceniami UE i Komisji Weneckiej; wzywa rząd, aby kontynuował prace nad deoligarchizacją, reformą zarządzania finansami publicznymi, zwalczaniem przestępczości zorganizowanej i reformą administracji publicznej;
9. podkreśla absolutny priorytet, jakim jest wzmocnienie praworządności, co znacznie zyskało na znaczeniu w procesie przystąpienia do UE i pozostaje jednym z najważniejszych warunków członkostwa w UE, aby zagwarantować, że rozszerzenie wzmocni, a nie osłabi UE i jej jednolity rynek; oczekuje w związku z tym, że Republika Mołdawii będzie kontynuować i zakończy proces weryfikacji sądownictwa, i zaleca jej, aby wzmocniła koordynację między wszystkimi instytucjami utworzonymi w celu walki z korupcją i zaangażowanymi w tę walkę oraz opracowała całościowe podejście antykorupcyjne, które obejmowałoby wszystkie etapy, od zapobiegania po ściganie;
10. przypomina o szybkim tempie transformacyjnych reform gospodarczych, jakie rozpoczęła Republika Mołdawii, w tym o rozpoczęciu procesu masowej deregulacji gospodarki, ograniczaniu formalności administracyjnych i biurokracji, przy jednoczesnym przyspieszeniu tempa transformacji cyfrowej, aby poprawić klimat biznesowy Mołdawii i ułatwić prowadzenie działalności gospodarczej w tym kraju; przypomina, że synergie handlowe między Republiką Mołdawii a UE są znaczne i stanowiły prawie połowę wymiany handlowej Mołdawii w ubiegłym roku – ponad 58 % jej eksportu trafiło do państw UE;
11. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane w celu zwiększenia zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne; zauważa, że portal konsultacyjny

particip.gov.md został zaktualizowany i umożliwia obecnie automatyczne przekazywanie zainteresowanym stronom projektów politycznych i prawnych oraz gromadzenie ich uwag i propozycji; zachęca władze do dalszej poprawy przejrzystości procesu decyzyjnego i do angażowania społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach, ponieważ zwiększy to społeczne poparcie dla reform; z zadowoleniem przyjmuje wszystkie inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego i społeczności międzynarodowej mające wspierać uczciwość i reformę sądownictwa w tym kraju, w szczególności te działania, które uświadamiają ogółowi społeczeństwa pozytywny wpływ niezależnego, kompetentnego i skutecznego wymiaru sprawiedliwości na codzienne życie obywateli;

12. z zadowoleniem przyjmuje umowę o objęciu Republiki Mołdawii instrumentem „Łącząc Europę” podpisaną 9 maja 2023 r. oraz umowę w sprawie jej uczestnictwa w Programie na rzecz jednolitego rynku UE podpisaną 8 września 2023 r.; ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich o wspieranie integracji Republiki Mołdawii poprzez włączenie tego kraju do programów, instrumentów i agencji UE, takich jak program „Cyfrowa Europa”, Europejska Agencja Środowiska, Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), DiscoverEU i program „Sprawiedliwość” (JUST), a także poprzez zwiększenie udziału tego kraju w programach, do których już przystąpił, takich jak Erasmus Mundus; z zadowoleniem przyjmuje ostatnie zmiany dotyczące korzystania z telefonu za granicą po cenach krajowych i w dziedzinie bezpieczeństwa, co przyspieszy harmonizację przepisów i przyniesie konkretne korzyści płynące ze ściślejszych więzi między UE i obywatelami Republiki Mołdawii;
13. apeluje do UE i jej państw członkowskich o dalsze udzielanie Republice Mołdawii wsparcia politycznego, gospodarczego i humanitarnego, w tym za pośrednictwem platformy wsparcia dla Mołdawii;
14. z zadowoleniem przyjmuje odnowienie tymczasowych środków liberalizacji handlu, aby wesprzeć gospodarkę Republiki Mołdawii poprzez zawieszenie wszystkich kontyngentów taryfowych, i apeluje o dalsze przedłużenie tych środków; wzywa UE, by podjęła szybkie i znaczące kroki w kierunku trwałej liberalizacji kontyngentów taryfowych, co pozwoli zapewnić przewidywalność i zwiększyć średnio- i długoterminową atrakcyjność Republiki Mołdawii dla inwestorów; ponawia swój apel do UE, aby ze względu na strukturę małej mołdawskiej gospodarki i w oparciu o pozytywne oceny kontroli w dalszym ciągu zezwalała na import mołdawskich produktów pochodzenia zwierzęcego i zwiększyła pomoc finansową dla mołdawskich rolników dotkniętych zakłóceniami rynku wynikającymi z wojny w Ukrainie; zauważa, że wyżej wymienionym środkom powinno towarzyszyć również wspieranie zrównoważonego charakteru produkcji rolnej w Mołdawii;
15. zdecydowanie potępia bezprecedensowe operacje hybrydowe organizowane przez Federację Rosyjską za pośrednictwem jej przestępczych popleczników, podważające procesy wyborcze w Republice Mołdawii w drodze nielegalnego wspierania finansowego partii politycznych z zamiarem osłabienia bezpieczeństwa, suwerenności i demokratycznych podwalin tego kraju; w tym kontekście wzywa UE, aby zwiększyła

pomoc dla rządu mołdawskiego w jego wysiłkach mających zapobiegać takim ingerencjom w procesy demokratyczne w tym kraju, w tym również poprzez dodatkowe ukierunkowane sankcje;

16. wzywa wszystkie podmioty polityczne, by przyczyniły się do spełnienia europejskich aspiracji obywateli Mołdawii, dążąc do konsensusu w sprawie najważniejszych i najpilniejszych reform, aktywnie angażując się w prace legislacyjne parlamentu Mołdawii w celu dalszej harmonizacji ustawodawstwa Mołdawii ze standardami UE oraz pracując wspólnie ze społeczeństwem obywatelskim nad wszystkimi najważniejszymi reformami, a także ukierunkowaniem kraju na Europę; wyraża chęć przyczynienia się do wspierania i wzmocnienia demokracji parlamentarnej w Republice Mołdawii, w tym poprzez dialog im. Jeana Monneta, w stosownych przypadkach w kontekście krajowym; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje trwające prace nad przeglądem regulaminu i kodeksu postępowania parlamentu Mołdawii; apeluje zatem, by rozważyć wzmocnienie codziennej współpracy między Parlamentem Republiki Mołdawii a Parlamentem Europejskim przez zapewnienie stałej obecności pracowników w parlamencie drugiej strony, co mogłoby obejmować wyznaczenie stałego przedstawiciela Parlamentu Europejskiego w parlamencie mołdawskim i zwrócenie się do parlamentu mołdawskiego o wyznaczenie stałego przedstawiciela w Brukseli; uważa, że taka decyzja byłaby proaktywnym sygnałem, że UE i Mołdawia optymalnie wykorzystują obecne możliwości współpracy, oraz sądzi, że wzmocni ona wymianę informacji, realizację wspólnych projektów oraz przyszłe rozmowy o przystąpieniu do UE; wzywa mołdawski rząd, by zaprosił przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego do udziału w 35 grupach roboczych odpowiedzialnych za negocjowanie rozdziałów akcesyjnych oraz by zacieśnił współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, aby pomóc temu krajowi w osiągnięciu postępów na drodze do UE;
17. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę nowych ram sankcji wymierzonych w działania mające na celu destabilizację Mołdawii, w tym próby podważenia jej suwerenności i niezależności w drodze korupcji; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o wykorzystaniu tych ram do nałożenia sankcji na Ilana Șora, Vladimira Plahotniuca, Igora Ceaikę, Gheorghe'a Cavcaliuca i Marinę Tauber; wzywa UE i organy krajowe do zadbania o należyte wdrożenie tych sankcji; wzywa goszczące ich państwa i terytoria do ekstradycji Ilana Șora i Vladimira Plahotniuca, aby mogli stanąć przed sądem w Republice Mołdawii; wzywa Komisję i Radę do wzmocnienia polityki ukierunkowanej na podmioty prawne i osoby fizyczne, które próbują utrudniać lub podważać demokratyczny proces polityczny w Republice Mołdawii;
18. ponawia apel do władz rosyjskich o poszanowanie niepodległości Republiki Mołdawii, jej suwerenności i integralności terytorialnej, o zaprzestanie prowokacji i prób destabilizacji kraju oraz osłabienia jego porządku konstytucyjnego i instytucji demokratycznych, o wycofanie sił zbrojnych z terytorium Republiki Mołdawii oraz o wspieranie pokojowego rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego i decyzją ze szczytu w Stambule w 1999 r.;
19. wzywa UE i jej instytucje do nieustannego wspierania wysiłków Republiki Mołdawii na

rzecz modernizacji jej systemu płatności, aby umożliwić jej spełnienie warunków integracji z jednolitym obszarem płatności w euro;

20. apeluje do UE i jej państw członkowskich o zapewnienie Republice Mołdawii wszelkiej niezbędnej pomocy, która umożliwi jej wzmocnienie mechanizmów instytucjonalnych i zwiększenie potencjału reagowania na zagrożenia hybrydowe; wzywa UE i jej państwa członkowskie do doprowadzenia do pełnej operacyjności i wzmocnienia misji partnerskiej UE w Republice Mołdawii (EUPM Moldova), tak aby mogła ona realizować swój cel polegający na zwiększaniu odporności Republiki Mołdawii; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje podpisanie 29 września 2023 r. porozumienia w sprawie statusu EUPM jako ważny krok umożliwiający misji pełne wykonywanie jej mandatu; apeluje o zapewnienie niezbędnych środków finansowych na skuteczną realizację projektów, zwłaszcza w dziedzinie szkoleń i wyposażenia, w celu wzmocnienia zdolności Republiki Mołdawii;
21. z zadowoleniem odnotowuje dalsze prace w ramach dialogu na wysokim szczeblu na temat polityki i bezpieczeństwa między UE a Republiką Mołdawii w celu zacieśnienia współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, poruszenia istotnych kwestii dotyczących bezpieczeństwa i stabilności w regionie, a także omówienia możliwości ścisłej koordynacji oraz skutecznej pomocy i środków wsparcia; podkreśla znaczenie takiego dialogu w kontekście trwającej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i jej bezpośrednich skutków dla bezpieczeństwa Republiki Mołdawii oraz stabilności sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej w tym kraju; wyraża uznanie dla zdolności Republiki Mołdawii do stawienia czoła tym destabilizującym okolicznościom i działaniom; w szczególności pochwała stopniowe zwiększanie przez Republikę Mołdawii koordynacji i dostosowania się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, co świadczy o chęci i gotowości tego kraju do wnoszenia wkładu w tę politykę oraz pozytywnie odróżnia go od niektórych innych krajów kandydujących;
22. wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do poprawy komunikacji strategicznej na temat UE w Republice Mołdawii; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nadal wspierały umiejętności korzystania z mediów i niezależność mediów w Republice Mołdawii, a także pomogły w cyfrowym zabezpieczeniu infrastruktury krytycznej i wymianie systemów ICT pochodzenia rosyjskiego;
23. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie 29 września 2023 r. umowy umożliwiającej Republice Mołdawii przystąpienie do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności; podkreśla, że kraj ten dowiódł już, że jest wiarygodnym partnerem, kiedy przyjął Ukraińców uciekających przed wojną i udzielił im schronienia, oraz że przystępując do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, Republika Mołdawii wniesie bezpośredni wkład w zwiększenie gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowych i w budowanie bardziej odpornego systemu zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi w Europie;
24. wzywa UE i jej państwa członkowskie do konsolidacji unijnej platformy wsparcia na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania granicami w Mołdawii, w ramach

której to platformy koordynowane będzie wsparcie udzielane Mołdawii przez UE i jej państwa członkowskie, aby wzmocnić egzekwowanie prawa, a tym samym lepiej radzić sobie z konsekwencjami karnymi i skutkami dla bezpieczeństwa wynikającymi z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;

25. ponownie wzywa UE i jej państwa członkowskie, by dalej pomagały Republice Mołdawii w zapewnieniu niezależności energetycznej, w tym poprzez zwiększanie jej mocy wytwórczych, połączeń, dywersyfikacji i efektywności energetycznej; wzywa UE, aby wykorzystwała fundusze nadzwyczajne do wzmocnienia połączeń między Republiką Mołdawii a siecią elektroenergetyczną UE za pośrednictwem takich projektów jak połączenie międzysystemowe Bălți-Suceava; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zwiększyły wsparcie na rzecz odbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej Republiki Mołdawii, w tym przez położenie torów o standardowej europejskiej szerokości na szlaku z Kiszyniowa do Jassy (Rumunia), co byłoby wyrazem wsparcia dla korytarzy solidarnościowych między UE a Ukrainą oraz dla gospodarki Mołdawii i Ukrainy;
26. zważywszy na wyzwania stojące przed Republiką Mołdawii i jej status kraju kandydującego do UE, wzywa Komisję, by dalej zwiększała liczbę pracowników, którzy zajmują się procesem akcesyjnym tego kraju i wspierają go, zarówno w Brukseli, jak i w Kiszyniowie, a także by powołała specjalny dział ds. Republiki Mołdawii w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia; wzywa Komisję, by rozszerzyła możliwości uczestnictwa Mołdawii w pracach instytucji UE i obserwowania ich prac, a także by wzmocniła usystematyzowany dialog polityczny, w tym dialog przy okazji posiedzeń Rady Europejskiej;
27. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Radzie Europy.